

Yayın Tanıtma

PETROLOGY OF SEDIMENTARY ROCKS (Sedimenter Kayaçların Petrolojisi)

FOLK ROBERT L.

Hemphile Publishing Company
Austin, Texas. 78 703. 182 s., 1974

Eski baskılı sayılabilecek bu kitap burada değinmeye çalışılan içeriği ve anlatım biçimi ile, tortul kayaçlarla ilgilenen öğrencilerden araştırmacılara dek, her aşamadaki okuyucuya yararlı olabilecek niteliktedir.

On bölümden oluşan kitabın örneklerin toplanmasını, tortul kayaçların sınıflamasını, tane büyüklükleri ile ilgili terimler dizgesini, tane morfolojisi ve önemini, tüm petrolojik çalışmalarda öne bilinen tekstürel çalışmanın temellerini gerekli ve ilgili istatistik bilgileri kapsayan bölümleri gerek arazi gerek laboratuvar çalışmalarına yön verici katkıları sağlayabilir.

Tortul kayaçların mineral ve kayaç parçası olarak bileşenlerinin ve bunların tortul kayacın kaynağı hakkında ne şekilde bilgi verebileceklerinin de anlatıldığı bölüm, çalışanların daima merak ettikleri sorulara yaklaşımlar elde etmelerine olanak tanıyabilir.

Kitabın geriye kalan 81 sayfasında kumtaşlarının, çamurtaşlarının ve karbonat kayaçlarının petrolojilerine, karaaslı tortulların tanımlanmasına ve terimler dizgesine, diajenez, rekristalizasyon, inversiyon ve neomorfizm konularına yer verilmiştir.

Kitaptaki tüm şekiller elle çizilmiş, şekil ve diyagram açıklamaları da el yazısıyla yazılmıştır. Kitapta indeks ve kaynaklar başlıkları da yoktur. Gerçek olan, okuyucunun gösterilen içtenlikten **hoşnut, tortul** kayaçlara ilgisi de artmış olarak, kendisini yazarın söyleşi içinde bulduğudur.

Nihal AYDIN

● KAYAÇ OLUŞTURAN ÖNEMLİ MINERALLERİN MİKROSKOPTA İNCELENMELERİ

Doğ. Dr. Yavuz ERKAN, 1978,
Hacettepe Üniversitesi Yayınları/A-26, Ankara, 497 sayfa, 15 Çizelge, 76 Fotoğraf, 190 TL.

Kayaç oluşturan minerallerin mikroskopta tanınması, türleri ve çeşitli özellikleriyle parajenezlerinin anlatıldığı bu kitapta beş ana bölüm vardır. Birinci bölümde minerallerin mikroskopta incelenmeleri sırasında gerekli olan kristalografik ve optik özellikleri özetlenmiş, diğer bölümlerde de oak mineraller, izotrop mineraller ve mineraloidler, tek optik eksenli ve çift optik eksenli mineraller sırasıyla incelenmiştir.

Kitabın son bölümlerinde incelenen minerallerin çeşitli kristalografik ve optik özellikleri tablolarda toplu olarak verilmiştir. Ayrıca çeşitli minerallerin tipik görünümüne ait örnekler de fotoğraflarla albüm şeklinde verilmiştir.

Dr. M.M. EVİRGEN

● ÜNİVERSAL TABLA YÖNTEMLERİ

Doğ. Dr. Yavuz ERKAN, 1981,
Hacettepe Üniversitesi Yayınları/A-36, Ankara, 91 Sayfa, 35 Şekil, 30 diyagram, 300 TL.

Kayaç oluşturan mineral gruplarının optik özelliklerine bağlı olarak kimyasal bileşimlerine ve petroteknik çalışmalarla da ortamdaki etkili basınç hakkında bir yaklaşımda bulunmak açısından ÜNİVERSAL Tabla pek çok kullanılan bir gereçtir. Özellikle mineralog ve petrografların ve lisans üstü eğitimdeki öğrenciler için bir müracaat kitap niteliğindeki bu yapıt 12 bölümden oluşmaktadır. İlk 10 bölümde dört eksenli ÜNİVERSAL Tabla ile Çalışma Yöntemleri, 11. Bölümde ise beş eksenli ÜNİVERSAL Tablanın kullanım yöntemleri anlatılmıştır. Kitabın sonunda ise, lajiyoklazların incelemelerinde kullanılan ve değişik araştırmacılar tarafından düzenlenmiş diyagramlara yer verilmiştir.

Dr. M.M. EVİRGEN

● EINFLUSSLINIEN FÜR FLACHENGRÜNDUNGEN,

Müller, F.P., Keintzel, E. Üst yapıların depreme karşı güvenliği, 149 Sayfa, 93 Şekil, 17 Tablo, Wilhelm Ernst u. Sohn Verlag, 1978, Berlin, München Düsseldorf.

Eserde genel olarak muhtelif yöntemler göre deprem yüklerinin tayini, bunlara göre tesirlerinin hesabı ve yapıların boyutlandırılması ele alınmaktadır.

Birinci bölümde deprem parametreleri ikinci bölümde ise yapı dinamiği esasları anlatılmıştır. Kitabın üçüncü ve dördüncü bölümlerinde yapıya gelen deprem etkisi saptamak için geliştirilmiş hesap yöntemleri incelenmiştir. Burada Zaman Artımı, Spektrum Analizi ve Olasılık yöntemleri anlatılmaktadır.

Beşinci ve altıncı bölümlerde yönetmeliklerin önerdikleri genel hesap yöntemleri ile deprem yüklerini kolayca saptamak için basitleştirilmiş yöntemlere yer verilmiştir. Burada ayrıca Alman Deprem Yönetmeliği 4149'a göre istinad yapılarına etkiyen deprem kuvvetlerinin göz önüne alınması ve DIN 4149'un diğer yönetmeliklerle karşılaştırılması yer almaktadır.

Yüksek yapıların titreşimlerini ve bunnu etkilerini yaklaşık olarak belirleyebilmek için yapının bir konsol çubuk olarak hesabı 8. Bölümde gösterilmiştir.

9. son bölümde kitapda anlatılan yöntemler ile deprem yükleri 3 örnek üzerinde hesaplanarak, bunlara göre boyutlandırma yapılmış, böylece konunun daha iyi anlaşılmasına çalışılmıştır.

Eser gerek üst yapı gerekse temel mühendislerine proje çalışmaları için gerekli deprem etkileri üzerindeki bilgileri derli toplu olarak vermesi bakımından çok faydalıdır. Ayrıca bu konuda çalışan öğrencilere de tavsiye olunur.

Dr. Mete İNCECİK

● EINFLOSSLINIEN FÜR F LACHENGRÜNDUNGEN,

Grasshof, H.

Şığ Temeller için Tesir Hatları, Elastisite, Yatak Katsayısı ve Lineer Gerilme Yöntemleri ile, 299 Sayfa, 102 Tablo ve Diyagram, Wilhelm Ernst u. Sohn Verlag, 1978, Berlin. München, Düsseldorf.

Bu kitap ile temel problemleri ile uğraşan mühendise pratik ve çabuk çözümler veren faydalı bir eser kazandırılmıştır. İçindeki çok sayıda tesir çizgileri tablo ve diyagramları sayesinde temel hesaplarını Elastisite ve Yatak Katsayısı yöntemlerine göre bilgisayar kullanmadan çabuk bir şekilde çözmek mümkün olmaktadır. Ayrıca rijid sömeller için lineer taban basıncı dağılımına göre hesap yapılabilmektedir.

Şimdiye kadar oldukça zor çözülebilen Elastisite yöntemi için 70 tablo ve diyagram verilerek, taban basıncı, eğilme momenti ve kesme kuvvetlerinin kolayca hesaplanması mümkün kılınmıştır. Yatak katsayısı metoduyla da aynı büyüklükleri kolayca tayin edebilmek için kitapta 32 tablo ve diyagram bulunmaktadır. Bü-

tün diyagramlarda ayrıca lineer gerilme dağılışı için değerler yer almaktadır. Dış kuvvetler olarak münferit yükler, monetler veya uniform yayılı yükler alınabilmektedir.

Tablolarda sömellerin elastik uzunlukları 10 eşit parçaya ayrılmış olup, elde edilen noktalarda taban basıncı, eğilme momenti ve kesme kuvveti değerleri bulunarak ilgi eğriler çizilebilmektedir.

Kitabdaki tablo ve diyagramların kullanılışna örnek olmak üzere 6 adet problem çözülmüştür. Örneklerin sonunda yazarın değişik yöntemlerle bulunan sonuçları karşılaştırarak, hangi yöntemin ilgili durumda kullanılabileceği üzerinde durmuştur.

Eser mühendise temel problemlerinde prati kve çabuk çözümler getirdiği için tavsiye edilir.

Dr. Mete İNCECİK

● BAUGRUBENWANDE,

Starke,P.

İnşaat çukuru kaplamaları, Zeminde ankastre veya serbest mesnetli ankrajlı ve ankrajsız perdelerin boyutlandırılması için tablolar, 261 Sayfa, 31 Şekil ve 207 Tablo, Wilhelm Ernst u. Sohn Verlag, Berlin,

München, Düsseldorf, 1978

Bukitapta palpları ve Berlin iksa duvarı gibi iksa perdelerinin yaklaşık olarak çabuk hesabı için ilgili son Alman Yönetmeliklerini de dikkate alan çok sayıda yardımcı tablo verilmiştir. Bu tablolar yardımıyla değişik zemin özellikleri ve yüksekliklerinin kolayca istinad perdesinin çakma derinliği D ve kesit hesabı için moment ve kesme kuvveti değerleri bulunabilmektedir.

Ankrajsız zemine ankastre, ankrajlı zemine ankastre ve serbest palpları ve putrel kirişli kaplamaların (Berlin iksa duvarı) değişik yükseklik, zemin özellikleri ve duvar arkası yayılı yükleri için, çakma derinliği, kesit esirleri, ST 37 çeliğine göre gerekli profil ve meydana gelen sehim ve dönmeleri eserdeki 200'ü aşkın tablo yardımıyla kolayca hesaplamak mümkün olmaktadır.

Tablolarda bazı durumlar için tabakalaşma ve yeraltı suyu durumu gözönüne alınabilmektedir.

Eser iksa projeleri hazırlayan mühendise ön hesaplar için çabuk çözümler vermesi bakımından önemli fayda sağlamaktadır.

Dr. Mete İNCECİK

Yüksek kapasiteye sahip olarak tasarlanmıştır. Bu nedenle yüksek basınçlı suya maruz kalan yerlerde kullanılabilir. Ayrıca, yüksek basınçlı suya maruz kalan yerlerde kullanılabilir. Ayrıca, yüksek basınçlı suya maruz kalan yerlerde kullanılabilir.

UNIVERSAL TANKS
VE...
Dr. M. M. EVRİGEN

Yüksek kapasiteye sahip olarak tasarlanmıştır. Bu nedenle yüksek basınçlı suya maruz kalan yerlerde kullanılabilir. Ayrıca, yüksek basınçlı suya maruz kalan yerlerde kullanılabilir.